
Arhitektonsko-urbanistični natečaj za ureditev območja vrtnarije in ribnika v Tivoliju

Author(s): Andrej ERJAVEC

Source: *Urbani Izziv*, No. 16/17, PRENOVA (oktober 1991 / October 1991), pp. 111-113

Published by: Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/44180586>

Accessed: 24-10-2018 11:53 UTC

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

This article is licensed under a Attribution 4.0 International (CC BY 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

JSTOR

Urbanistični inštitut Republike Slovenije is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Urbani Izziv*

Predstavitve

- del vsebine ne sodi v urbanistični predpis, ker je tematika civilno-pravna (npr. odnosi med sosedi);
- ponavljajo in citirajo se zakoni ali občinski predpisi, kar ni potrebno in je odvečno;
- stil je pripoveden namesto normativen - pojavljajo se priporočila, ugotovitve, razlage in opisi; vse to ni predmet odloka (predpisa), temveč sodi v obrazložitev ali v posebne strokovne podlage (primer: "najbolj priporočljiva kritina je opečni strešnik", ali pa: "najpogostejša je siva barva kritine");
- besedilo je gostobesedno, pomen določbe bi bil ohranjen tudi, če bi bila zapisana krajše (določbo, kakršna je: "višina ne sme presegati višin, ki izhajajo iz pogojev za etažnost in streho", je mogoče brez škode izpustiti);
- pogosto so določbe uvrščene v napačno poglavje odloka (določbe o oblikovanju se znajdejo tudi v poglavju, ki določa vrste dopustnih posegov);
- uporablja se neenotno izrazje;
- številne so jezikovne napake.

Analiza je torej pokazala, da - razen častnih izjem - predpisi (odloki o prostorskih ureditvenih pogojih) niso prinesli bistvenega izboljšanja v primerjavi z nekdanjimi urbanističnimi redi. Delno je temu krivo tudi dejstvo, da so bile strokovne organizacije prepuščene same sebi. V veliko pomoč bi jim bil vsaj vzorčni primer predpisa, a jim pripravljalec zakona ni zagotovil niti tega. Opaziti je tudi, da urbanisti ne sodelujejo s primerno usposobljenimi pravniki, kar pa je nujen pogoj za izdelavo kvalitetnega predpisa.

Da bi bili v prihodnje občinski predpisi, ki regulirajo oblikovanje naselij, boljši, bo potrebno dvigniti raven znanja tistih urbanistov, ki izdelujejo predpise, poleg tega pa bo moralo priti do tvornega sodelovanja urbanistov, pravnikov in neposrednih uporabnikov, tj. lokacistov. (Nadaljevanje prihodnjic)

mag. Breda Ogorelec, dipl. geogr.

- * Gradivo za priročnik pripravljata Saša Dalla Valle in Breda Ogorelec; konzultant je bil pravnik Pavle Zupančič.
- ** Nomotecnika je znanost oz. večšina priprave pravnih predpisov.
- *** Kot primere predpisov, ki po kvalitetni obravnavi regionalnih značilnosti močno izstopajo iz povprečja omenimo npr. odloke o prostorskih ureditvenih pogojih občin Lendava, Nova Gorica in Izola.
- **** Fister (1991) ugotavlja, da je v Sloveniji okrog 80 arhitektonsko določljivih mikroregij!
- ***** Podoba, ki se kaže v veljavnih odlokih seveda ni povsem veren odraz stanja v stroki. Predlog odloka, ki ga pripravi strokovna inštitucija gre še skozi mnogotere mlince, na tej poti pa izločijo marsikatero določbo, ki se upravi oz. politikom zdi preveč stroga.

Viri:

- Fister Peter: Umjetnost stavbarstva na Slovenskem, Ljubljana, 1986.
 Fister Peter: Mesto ljudske arhitekture v identiteti prostora danes, zbornik mednarodne konference Ljudska arhitektura v prostoru Alpe-Jadran, Ljubljana, 1991.
 Maks Fabiani - Nove meje v arhitekturi, katalog razstave, Benetke, 1988.

Andrej ERJAVEC

Arhitektonsko-urbanistični natečaj za ureditev območja vrtnarije in ribnika v Tivoliju

Mesto Ljubljana je v sodelovanju z društvom arhitektov Ljubljane in društvom krajinskih arhitektov v mesecu maju razpisalo arhitektonsko urbanistični natečaj za ureditev območja CR 3/5 - Tivoli, vrtnarija, ribnik. Ker je razpisovalec k sodelovanju posebej povabil pet avtorjev, so bile v nagradnem skladu predvidene samo prve tri nagrade, brez odkupov oziroma odškodnin.

Na razpis je prispelo 10 natečajnih elaboratov. Projekt s šifro Vrtovi, ki smo ga izdelali na Urbanističnem inštitutu Republike Slovenije, je dobil drugo nagrado (avtorja: I. Šuklje in A. Erjavec). Zaradi burnih junjskih dogodkov je bila razstava o natečaju preložena, zato je o samem natečaju težko pisati. Vendar je glede na poročilo natečajne žirije in rezultate zadnjih dveh natečajev, ki sta obravnavala zunanji odprti prostor (Botanični vrt, Tivoli, vrtnarija, ribnik), več kot očitno, da se je krajinska arhitektura kot stroka uveljavila tudi pri nas. Minili so časi, ko so na tovrstnih natečajih zmagovali samo arhitekti.

Kljub uveljavljanju nove stroke pa rezultati kažejo, da pri nas še ni dovolj "poguma" za realizacijo sodobnejših pristopov v krajinskem oblikovanju. Tako se za razliko od svetovnega dogajanja pri nas pojem parka še vedno enači predvsem z manj intenzivnim programom in "klasičnim" krajinskim oblikovanjem.

Naše osnovno izhodišče je bilo oblikovati programsko dovolj pester del parka, ki bi ustrezal sodobnim potrebam.

Tivoli danes kljub svojemu pomenu in potencialom nima ustreznega programa, še celo pred vojno je bil ta park neprimerno bolj opremljen in programsko intenziven. Da te potrebe obstajajo, kažejo tudi rezultati anketnih raziskav (Gantar, Kos: Anketna raziskava: Ljubljanski mestni

park Tivoli, Varianta 1990; Mlinar: Anketna raziskava Tivoli - Rožnik, FSPN 1972). Odgovori kažejo, da poleg boljšega vzdrževanja parka obiskovalci pogrešajo tudi bogatejšo predvsem kulturno ponudbo in višjo stopnjo oblikovne urejenosti (vodni motivi, paviljoni in cvetlične grede).

Z zgoščevanjem dejavnosti na enem mestu (ožje območje obdelave) smo se izognili morebitnim konfliktom z ostalimi rabami prostora in hkrati

tudi ohranili obstoječe mirnejše, bolj naravno urejene in počitku namenjene površine v parku.

Drugo, zelo pomembno izhodišče so povezave z mestom. Tivoli je nujno potrebno neposredno povezati z mestnim centrom povsod tam, kjer je to še mogoče. Za območje ribnika je vitalnega pomena povezava Veselova ulica - Latermanov drevored.

Andrej Erjavec, dipl. inž. arh.

